

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої Ради ХНТУ

Ректор

Ю.М. Бардачов

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

СХВАЛЕНО

Вченою Радою ХНТУ

протокол № 6

від « 27 » січня 2017р.

Херсон - 2017

Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

«15» листопада 2016 р, 12 с.

Розробники:

д.е.н., професор Наумов О.Б.

д.е.н., професор Савіна Г.Г.

Програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу

Протокол від «15» листопада 2016 р, № 3

Завідувач кафедри

Г.Г. Савіна

Гарант освітньо-наукової програми спеціальності

О.Б. Наумов

© Херсонський національний технічний університет, 2016 рік

© Наумов О.Б., Савіна Г.Г., 2016 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма іспиту орієнтована на вступників до аспірантури зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Метою вступних випробувань є встановлення рівня знань та умінь осіб, які виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати освітньо-наукову програму спеціальності.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», спорідненими спеціальностями «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування». а також особи, що здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншими спеціальностями. Особи, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність, для допуску до вступних випробувань складають додатковий вступний іспит за окремою програмою.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних випробувань на навчання в аспірантурі екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Під час іспиту вступник повинен дати максимально повні відповіді.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Для конкурсного відбору при прийомі на навчання в аспірантурі проводяться вступні іспити з дисциплін зі спеціальності, відповідно до програми вступного іспиту.

Вступний іспит має на меті встановити відповідність рівня знань та практичної підготовки вступників до вирішення науково-дослідних, науково-педагогічних та управлінських професійних завдань в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

В процесі іспиту комісія оцінює:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з підприємництва, економіки торгівлі, основ біржової

діяльності.

Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 200-бальною шкалою.

Для підрахунку конкурсного балу автоматично нараховується 100 балів, до яких додається оцінка одержана за вступний іспит.

Вступний іспит проводиться в письмовій формі.

Тривалість іспиту 2 години (120 хвилин)

Вступне випробування включає теоретичні запитання рівнозначної складності з дисциплін фахового спрямування.

Індивідуальне завдання містить 4 запитання з переліку, що наведено нижче.

Вступник повинен надати розгорнуті відповіді на поставлені запитання.

Максимальна кількість балів складає 100 (до 25 балів за правильну відповідь на одне питання).

Інтерпретація отриманих балів:

100-90 балів – оцінка «відмінно» - виставляється вступникам, які в повному обсязі продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, подіями, адекватно оперували ними під час розв'язання завдань.

89-74 балів – оцінка «добре» - виставляється за умов достатньо повного виконання завдань. Розв'язання завдання має бути правильним, логічно обґрунтованим, вступники повинні продемонструвати знання теоретичного матеріалу, вміння самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Проте в роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

73-60 бали – оцінка «задовільно» - виставляється за знання, продемонстровані в неповному обсязі. Вони, як правило, носять фрагментарний характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник неповною мірою обізнаний з літературними джерелами з фаху і не може дати достатньої критичної оцінки.

59-0 бали – оцінка «незадовільно» - виставляється за неправильну або неповну відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Відповідь засвідчує, що програмним матеріалом вступник не володіє.

3. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Програма вступного іспиту охоплює дисципліни: підприємництво, економіка торгівлі, основи біржової діяльності.

Згідно з вимогами вступник повинен продемонструвати загальнотеоретичні знання з економічних категорій, принципів та законів, знати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на ефективність господарської діяльності підприємств і організацій, механізми регулювання діяльності підприємств, методику економічного аналізу підприємств, основи інноваційно-інвестиційної діяльності, біржової діяльності.

Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування і

розподіл навчального матеріалу за основними темами. Виклад основних положень тем деталізовано, що полегшує вступнику пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до іспиту під час вступних випробувань.

4. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища

Поняття соціально-економічного аналізу. Предмет, об'єкти та методи соціально-економічного аналізу. Напрямки соціально-економічного аналізу підприємницького середовища. Особливості соціально-економічного аналізу підприємницького середовища з огляду на природу і економічну сутність підприємництва. Структура підприємницького середовища. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Соціально-економічний аналіз малого підприємництва; планування та проектування підприємницької діяльності. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності. Соціально-економічний аналіз підприємницьких ризиків.

Бізнес-планування та аудит інвестиційних проектів

Загальні принципи планування в умовах ринку. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Технологія розробки основних та екологічних розділів бізнес-плану. Бізнес-діагностика економічної ефективності інвестицій. Вибір і прийняття інвестиційних рішень. Експертиза інвестиційних проектів. Еколого-економіко-соціальний аудит у системі інвестиційного менеджменту. Безпека бізнесу у системі інноваційного проектування.

Інтелектуальний аналіз даних в підприємстві і торгівлі

Загальні положення про інтелектуальну власність. Інтелектуальна власність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства. Види інтелектуальної діяльності. Особливості літературної, науково-технічної діяльності. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної власності. Види права індивідуальної власності. Загальні положення законодавства України про інтелектуальну власність. Захист права інтелектуальної власності: цивільно-правовий, кримінально-правовий, адміністративно-правовий. Захист інтелектуальної власності в господарській діяльності.

Методи емпіричного дослідження ринку

Поняття емпіричних даних. Класифікація методів емпіричного дослідження. Спостереження як емпіричний метод дослідження ринку. Методи, що застосовують на емпіричному й теоретичному рівнях досліджень (абстрагування, аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, моделювання та ін.).

Сутність та розрахунок місткості ринку. Сутність кон'юнктури ринку. Визначення величини попиту та пропозиції. Вивчення товару та його збуту (конкурентоспроможність, товари-конкуренти, форми і методи збуту).

Сутність сегментування ринку. Макро- та мікросегментування. Ознаки

сегментування ринку. Відмінності сегментування споживчого та промислового ринку. Вибір цільових сегментів. Критерії та процедура вибору цільового сегменту. Ринковий попит як функція виробничих можливостей при різних умовах ринкового середовища. Методи визначення попиту: розукрупнення та нарощування. Прогнозування збуту. Суть конкуренції та її види (товарна, цінова, недобросовісна). Оцінювання конкурентоспроможності фірми. Визначення місця фірми щодо фірм-конкурентів. Дослідження іміджу фірми та її індивідуальності.

Технології прийняття рішень у підприємстві і торгівлі

Загальні поняття про методи діяльності персоналу управління Закони, принципи і методи, що впливають на розробку і реалізацію прийнятих управлінських рішень. Структурна і функціональна організація прийняття управлінських рішень (психологічний аспект). Класифікація рішень за функціональним призначенням, за часом дії та напрямом впливу, за способом прийняття та суб'єктом управління, за масштабом, сферою прийняття та методами підготовки. Сутність і характерні риси управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Фактори, що визначають якість та ефективність управлінських рішень. Стадії прийняття управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Структура прийняття управлінських рішень на підприємстві. Застосування наукового підходу в процесі прийняття управлінських рішень.

Біржові операції

Організаційно-економічні основи біржової діяльності; законодавчо-правове регулювання біржової діяльності; біржові товари та їх види; організаційно-правові основи створення та функціонування бірж; організація і технологія біржової торгівлі; біржові угоди та їх види; економічний механізм біржової торгівлі. Сутність біржової торгівлі, її основні концепції. Товарні біржі, їх особливості діяльності; організаційні основи діяльності товарної біржі. Види біржових угод та операцій; асортимент біржових товарів. Принципи формування товарної спеціалізації брокерських контор; формування та котирування цін на товарній біржі. Аналіз і прогнозування кон'юнктури біржового ринку. Розрахунки за біржовими угодами. Організація та проведення біржових торгів.

Управління персоналом в електронній комерції

Теоретико-методологічні засади менеджменту персоналу, як механізму ефективного управління в структурах електронної комерції. Принципи організації сучасних кадрових служб в електронній комерції. Основні та допоміжні стилі управління. Сучасні теорії мотивації персоналу в електронній комерції. Механізми розвитку конфліктів та засоби їх використання на благо розвитку електронної комерційної структури. Новітні психологічні підходи до впливу на свідомість та підсвідомість персоналу. Гендерні проблеми в суспільстві. Командні засоби досягнення спільної мети в організації.

Невербальні засоби спілкування та їх вплив на персонал. Особливості менеджменту персоналу структур електронної комерції в Україні. Основні проблеми управління персоналом в умовах глобалізації.

Економічні експертні системи в підприємстві і торгівлі

Умови застосування експертних систем. Об'єкти дослідження як система. Концепція створення експертної системи. Оцінка взаємозв'язків між експертами предметної області для отримання необхідних знань. Методи формалізації знань. Моделі даних. Вибір системи програмування для створення експертних систем. Створення бази знань та їх використання для вирішення різноманітних задач. Методи прийняття рішень. Якість прийнятих рішень. Технічне завдання на розробку експертної системи.

Економічні інструменти управління проектами і програмами розвитку підприємства

Інструменти управління розвитком підприємств, їх основні переваги та, класифікація видів інструментів. теоретичні та прикладні аспекти використання інструментів проектного менеджменту в процесі управління розвитком підприємств. Наукові підходи до економічного управління підприємством. Ресурси та продукти економічної системи управління. Загальні та конкретні функції економічного управління. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на економічну систему управління Бюджетне та фінансове управління. Фінансування, кредитування, ціноутворення, штрафні санкції в процесі розробки та реалізації проектів та програм розвитку підприємства. Фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ проекту та їх вплив на реалізацію проекту; методи прийняття управлінського рішення; основні складові методології: системна інтеграція, управління часом, бюджетом, якістю проекту, управління ризиками, командою, закупівлями в проекті, комунікаціями та змінами в проекті; сучасні інформаційні технології в управлінні проектами.

Електронні платіжні системи

Суть, значення і правова основа діяльності платіжних систем. Елементи платіжних систем та основні вимоги до них. Загальна концепція платіжних систем. Інструменти безготівкових розрахунків, організацію розрахунків тощо. Схема проходження інформації електронною платіжною системою. Зміст і основи нормативно-правових документів, що регулюють діяльність учасників платіжних систем в Україні. Організація експлуатації електронних платіжних систем. Система захисту інформації та основні вимоги до них. Механізм дії зарубіжних платіжних систем. Правова основа та механізм дії системи електронних платежів Національного банку України. Основні засади функціонування платіжних систем, заснованих на використанні пластикових карток. Основні принципи роботи сучасних, найбільш популярних систем розрахунків через Інтернет.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища

1. Закон України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» від 21 грудня 2000 р. № 2157-III // ВВР України. - 2001. - № 40. - С. 176.
2. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. № 1775-III // ВВР України. - 2000. - № 36. - С. 299.
3. Дмитрієв, І. А. Соціально-економічні аспекти підприємницької діяльності : [монографія]. /І.А. Дмитрієв. – Х.: ВД «Інжек», 2007. – 200 с.
4. Цигилик І. І. Основи підприємництва: навч. пос. / І. І. Цигилик, З. М. Криховецька, Т. М. Паневник. – 2-ге вид., доп., переробл. – К. : ЦУЛ, 2007. – 224 с.
5. Тирпак І. В. Основи економіки та організації підприємництва [Текст] : навч. посіб. / І. В. Тирпак, В. І. Тирпак, С. А. Жуков. – К. : Кондор, 2011. – 284 с.
6. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / Г. М. Захарчин. – К. : Знання, 2008. – 437 с.
7. Виноградська А. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / А. М. Виноградська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Кондор, 2008. – 544 с.
8. Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 280с.
9. Шваб Л.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2006. – 344с.
10. Ясинський В.В., Гайдай О.О. Бізнес-планування: теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2004. – 232с.

Бізнес-планування та аудит інвестиційних проектів

1. Глицай Т.Л. Концептуальні основи та методика проведення аудиту інвестиційних проектів / Т.Л. Глицай // Економіка та держава. – 2011. – №7. – С. 90 – 92.
2. Редченко К.І. Особливості зовнішнього та внутрішнього аудиту інвестиційних проектів [Електронний ресурс] / К.І. Редченко . – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Management/2009_647/85.Pdf
3. Фостолович В.А. Екологічний аудит та підвищення інвестиційної привабливості підприємств / В.А. Фостолович // Економіка АПК. – 2007. – №8. – С. 94 – 97.
4. Бізнес-планування та аудит екологічних проектів : навч. посібник / С.В. Князь, Я.С. Богів, М.Т. Бець, О.В. Фарат, Н.П. Яворська, Т.І. Данько, І.С. Дулин, Г.Я. Ільницька-Гикавчук, О.Н. Боровик; за ред. д-ра екон. наук С.В. Князя. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 368 с.
5. Аудит проектів [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В.

Амеліна, О.А. Романенко; за ред. Є.В. Мниха, д-ра екон. наук, проф. ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : [Київ. нац. торг.-екон. ун-т], 2010. – 347 с.

Інтелектуальний аналіз даних в підприємстві і торгівлі

1. Барсегян А.А. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining/А. А. Барсегян, М. С. Куприянов, В. В. Степаненко та ін. – 2-е изд., перераб. и доп. – СПб.: БХВ-Петербург, 2014. – 336 с.

2. Корнеев В.В. Базы данных. Интеллектуальная обработка информации/ В.В. Корнеев, А.Ф. Гареев, С.В. Васютина др. – М.: Издатель Могачева С.В.; Издательство Нолидж, 2011. – 496 с.

3. Рассел С. Искусственный интеллект: современный подход/ Рассел С., Норвинг П. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2010. – 1408 с.

4. Ситник В. Ф. Інтелектуальний аналіз даних (дейтамайнінг): Навч. посібник. В. Ф. Ситник, М. Т. Краснюк - Київ: КНЕУ, 2007.- 376 с.

Методи емпіричного дослідження ринку

1. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 352 Дербенцев

2. В.Д., Сердюк О.А., Соловійов В.М., Шарапов О.Д. Синергетичні та економічні методи дослідження динамічних та структурних характеристик економічних систем. Монографія. – Черкаси: Брама-Україна, 2010. – 287 с.

3. Сидоренко В. К. , Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень. Навч. пос. - К. : РННЦ «ДІНІТ», 2011. - 259 с.

4. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВДНУ, 2014. – 48 с.

5. Шейко В. М. , Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. -К. : Знання-прес, 2012. - 295 с.

Технології прийняття рішень в підприємстві і торгівлі

1. Василенко В.А. Теорія і практика: розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2013 – 420 с.

2. Горюнов Ю.Ю., Горюнова Т.Ю., Дружинин Д.В. Теория и методы принятия решений. Учебное пособие. – Пенза: РГУИТП, 2010. – 50 с.

3. Дерлоу Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. – К.: Всеуито, Наукова думка 2011. – 242 с.

4. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб. / за ред. Ю.Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

Біржові операції

1. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Ч.1 [Текст] : навч. посібник / О.П. Бевз, М.М. Скотнікова, Т.Б. Кушнір. - К. : КНТЕУ, 2015. - 215 с. - 27.00 р

2. Бурковська А.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні

операції в сучасних умовах: навч. посіб. / А.В.Бурковська. – К. : ЦУЛ, 2014. – 208 с.

3. Біржові операції [Текст] : навчальний посібник / В. Л. Чесноков ; ред. : М. А. Коваленко. - К. : ЦУЛ, 2010. - 192 с.

4. Валютні операції [Текст] : навчальний посібник для дистанційного навчання / Н. І. Патики. - К. : Університет Україна, 2010. - 188 с.

5. Біржове право [Текст] : навч. посібник / О. О. Котирло. - К. : ЦУЛ, 2012. - 268 с.

Управління персоналом в електронній комерції

1. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 248 с.

2. Ситник В. Ф. Інтелектуальний аналіз даних (дейтамайнінг): Навч. посібник. / В. Ф. Ситник, М. Т. Краснюк - Київ: КНЕУ, 2007.- 376 с.

3. Плєскач В.Л. Електронна комерція: Підруч. / В.Л. Плєскач, Т.Г. Затонацька - Київ: Знання, 2007. – 535 с.

4. Калужский М.Л. Электронная коммерция: маркетинговые сети и инфраструктура рынка / М.Л. Калужский. - Москва: Экономика, 2014. – 328 с.

5. Рынок электронной коммерции (e-commerce) Украины [Электронный ресурс] // Украинская ассоциация директ маркетинга. - Электронные данные. - [Київ: InVenture Media Group, 2014]. - Режим доступа: https://inventure.com.ua/analytics/investments/rynok_elektronnoj_kommercii_e_commerce_ukrainy (дата обращения 14.03.2015 р.). - Название с экрана.

6. Калужский М.Л. Электронная коммерция: маркетинговые сети и инфраструктура рынка / М.Л. Калужский. - Москва: Экономика, 2014. – 328 с.

Економічні експертні системи в підприємстві і торгівлі

1. Попов Э.В., Фоминых И.Б., Кисель Е.В., Шапот М.Д. Статические и динамические экспертные системы –М.: Финансы и статистика, 2006. –212 с.

2. Марселлус Д. Программирование экспертных систем на Турбо Прологе: пер.сангл./предисл. С.В.Трубицына. –М.: Финансы и статистика, 1994. – 256с.

3. Джексон П.. Введение в экспертные системы.: Пер. с англ.: Уч. пос. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. –624с.

4. Кочубей Р. В. Предпринимательские структуры в изменяющейся среде: проблемы адаптации: монографія / Р. В. Кочубей. – Суми : Університетська книга, 2015. – 540 с.

Економічні інструменти управління проектами і програмами розвитку підприємства

1. Деренська Я.М. Управління проектами у схемах: Навчальний посібник. – Х.: Вид:во НФаУ: Золоті сторінки, 2012. – 229 с.

2. Мельник О. Г. Бюджетування як елемент процесу управління підприємством / О. Г. Мельник // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. Вісник НУ —ЛП. – Львів:

Видавництво НУ —ЛП, 2003. – № 478. –С. 31 –38.

3. Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: [монографія] / О. В. Раєвнева. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.

4. Петренко Н. О. Управління проектами[текст] навчальний посібник. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с.

5. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навч. посіб. для студентів Вузів. 2-е вид. - К.: Каравела, 2012. - 320с.

6. Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: Навч. посіб. для студ. екон. спец./ Дніпропетровська академія управління, бізнесу та права. Кафедра економіки підприємництва. - Д., 2010. - 222с.

Електронні платіжні системи

1. Береза А.М. Електронна комерція: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2012. - 320 с.

2. Золотарьова І. О. Інформаційні системи та технології в банківській сфері навч. посібн / І. О. Золотарьова, Р. К.Бутова, А. А. Гаврилова. –Х. Вид. ХНЕУ, 2009. –328 с.

3. Інформаційні системи та технології в економіці /В.С. Пономаренко, І.О. Золотарьова, Р. К. Бутовата ін. –Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. –176 с.

4. Кобелев О.А. Электронная коммерция. Учебное пособие-3 издание.- Дашков И.К., 2011.- 684 с.

5. Плєскач В.Л., Затонацька Т.Г. Електронна комерція. Підручник.-К.: Знання, 2010.- 535 с.

6. Старовойтова Т.Ф. Электронный бизнес и коммерция. – М.: Тетра Системс, 2010.- 144 с.

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. ESG [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

2. ISCED (МСКО) 2011 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>

3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>

4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

5. Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>

6. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/0sid0177.html>

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти:

Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://mon.gov.ua/>

8. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>

9. Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003-2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=272508>

10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

11. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>